

[Finansministeren.]

brugsafgifternes Vedkommende maa det i øvrigt tilføjes, at det er overmaade vanskeligt at bedømme, hvad der vil komme ind. Den Mulighed kan ikke afvises, at der i Løbet af det kommende Finansaar kan komme et betydeligt Nedslag i Købeevnen, og Forbrugsafgifterne vil da reagere. Man maa altsaa regne med en betydelig Usikkerhed paa dette Punkt.

Jeg skal — inden jeg med alt muligt Forbehold nævner et Par Tal — endnu gøre den Bemærkning, at Finanslovsforslaget er Udtryk for en vis Tilbageholdenhed med Hensyn til Udgifterne, ikke mindst med Hensyn til Anlægsudgifterne, der er af en saadan Art, at de kan vente til senere. Det er indlysende, at den nuværende økonomiske Situation med den store Mangel paa Varer og Arbejdskraft i høj Grad opfordrer til en saadan Tilbageholdenhed.

Som Forslaget nu fremtræder, viser det Indtægter paa 1695 Mill. Kr. og Udgifter paa 1685 Mill. Kr., hvorefter Overskuddet bliver 10 Mill. Kr.

Til Forstaaelse af disse Tal maa jeg imidlertid fremhæve følgende.

Som det vil være det høje Ting bekendt, er der paa Tillægsbevillingsloven for 1945—46 overført en Række Udgiftsposter til § 26 til senere Afskrivning. Det drejer sig om Udgifter i Anledning af Besættelsen og dennes Afvikling. Det er Tanken ogsaa paa Tillægsbevillingsloven for indeværende Aar at foreslaa en saadan Overførsel, men da vi nu er kommet ind paa dette Princip, har jeg fundet det rimeligt for Aaret 1947—48 at foretage en saadan Overførsel allerede i selve Finanslovsforslaget. Jeg kan da oplyse, at der paa § 26 I. K. er posteret saadanne Udgifter til et Beløb af 56 Mill. Kr. Den til senere Afskrivning hensatte Konto vil da vokse med dette Beløb, der følgelig ikke er inkluderet i de 1685 Mill. Kr., jeg nævnte som Tallet for Driftsudgifterne.

Til Gengæld har det været muligt i det fremlagte Finanslovsforslag at foreslaa en ikke uvæsentlig Afskrivning paa Konto § 26 I. K. Indtægterne overstiger nemlig de forventede Udgifter saa meget, at der har kunnet afsættes en Afskrivning paa 280 Mill. Kr. til dette Formaal. Denne Afskrivning er posteret under Driftsudgifterne for Finansministeriet § 24. Jeg kan hertil føje, at der paa Beskæftigelsesfonden er foreslaaet afskrevet 60 Mill. Kr., medens man efter de hidtil fulgte Principper normalt vilde have afskrevet 40. Det vil formentlig findes rimeligt, at man kom-

mer ind paa som Led i en konjunkturudjævrende Finanspolitik i Aar med stor Købeevne at opkræve saa meget i Skat, at man kan afskrive mere end normalt paa den Slags Poster, for at man saa til Gengæld kan nedsætte eller helt undlade Afskrivning i daarlige Aar, hvor Skatterne ikke bør være saa høje.

Det omtalte Overskud paa 10 Mill. Kr. skal altsaa opfattes paa den Maade, at der i og for sig til Raadighed har været rundt regnet 300 Mill. Kr. — ganske vist efter at 56 Mill. Kr. af Udgifterne var overført til § 26, men disse ca. 300 Mill. Kr. har man under de nuværende Omstændigheder fundet det rigtigt at anvende til Konsolidering, og det vil i Praxis sige til Formindskelse af Statens Gæld, herunder Gælden til Nationalbanken og til Forøgelse af Beholdningen.

Hvis man ikke havde foretaget denne Afskrivning, vilde Finansloven fremtræde med et Overskud paa ca. 300 Mill. Kr., og den er da Udtryk for, at vi nu er naaet til det Punkt, hvor Staten med økonomisk Sanering for Øje begynder at inddrage flere Penge fra Omløbet, end den giver ud, ogsaa hvad det løbende Budget angaar. Jeg skal siden vende tilbage til dette Punkt. Forinden maa jeg dog fremhæve et Par af de vigtigste af de Faktorer, der vil kunne paavirke Statens Økonomi i 1947—48, men som ikke har kunnet medtages i Forslaget.

Jeg nævner først Spørgsmaalet om de tyske Flygtninge. Jeg haaber meget, at Afviklingen af denne uheldige Foreteelse snart kan begynde, men vide noget om, i hvilket Tempo dette vil ske, kan man naturligvis ikke.

Der maa endvidere regnes med den Mulighed, at Reguleringstillægget til Tjenestemænd, Pensionister m. v. kan blive højere paa Grund af højere Pristal — heller ikke herom ved man noget med Sikkerhed.

Det bør ogsaa nævnes, at Staten formentlig vil blive nødt til at paatage sig en om end meget beskedent Renteforpligtelse over for Nationalbanken i Anledning af Statens store Gældspost til denne som Følge af Overtagelsen af de tyske Udgifter. Pengerigeligheden har medført, at Nationalbankens normale Udlaan næsten er forsvundet og dermed en væsentlig Indtægtskilde, medens Banken paa den anden Side har faaet en Byrde ved Forrentning af Bankernes store Kassereserver. Alt dette er en Følge af de tyske Udbetalinger, som Staten nu har overtaget, og det vil være en naturlig Konsekvens, at Staten holder Banken skadesløs, saaledes at den ekstra-